

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

T RAZ EDENLER : **1- (DAVACI)** : Türk Di hekimleri Birli i
VEK L : Av. Mustafa Güler
UETS Kodu:16445-44822-03957 (E-Tebliğat)
2- (DAVALI) : Sa lık Bakanlı ı
UETS Kodu: 35756-76579-89740 (E-Tebliğat)
VEK L : Hukuk Mü aviri Selen Dayangaç

STEM N KONUSU : 06/10/2022 tarih ve 31975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 5. maddesinin 3. fıkrasında yer alan “*ya da en az %51 hissesi di hekimi ortaklı ı bulunan irket*” ibaresi ile aynı maddenin 4. fıkrasının, 6. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesi ile 3. fıkrasının 2. cümlesinin, 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “*en az on adet*” ibaresinin, 11. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “*en az yirmi be adet*” ibaresinin, 15. maddesinin 6. fıkrasının, 18. maddesinin 5. fıkrasında yer alan “*tam zamanlı olarak*” ibaresinin, 22. maddesinin 1. fıkrasının 1. cümlesinde yer alan “*elektronik ortamda*” ibaresi ile aynı maddenin 3. fıkrasında yer alan “*merkezi sa lık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak di eri ve i lemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur.*” cümlelerinin, 22. maddesinin 8. fıkrasının 1. cümlesinin, 23. maddesinin 2. fıkrasında yer alan “*yapılacak tüm müdahaleler için*” ibaresinin ve anılan Yönetmeli in eki Ek-1 "Ön zin Ba vurusu çin Gerekli Belgeler"nin 4. maddesinde yer alan “*müellif onaylı*” ibaresinin, 5. maddesinde yer alan “*blok veya kata ait*” ve “*müellif onaylı*” ibarelerinin, 7. maddesinde yer alan “*Mevcut binalarda, deprem güvenlik raporu*” ibaresinin, Ek-5 "Sa lık Kurulu ları çin Asgari Personel Listesi"nin "Merkez" ba lıklı sütununun 3. satırında yer alan “*en az iki farklı bran ta birer uzman di hekimi olmak üzere*” ibaresi ve "Hastane" ba lıklı sütununun 3. satırında yer alan “*en az be farklı bran ta birer uzman di hekimi olmak üzere*” ibaresinin, Ek-10/a "A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Uygulama Formu"nun 6., 28., 38., 59., 61., 64. satırlarının, Ek-10/b "A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Poliklinik Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Uygulama Formu"nun 4., 31., 47., 68., 70., 73. satırlarının, Ek-10/c "A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Merkez Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Uygulama Formu"nun 3., 53., 70., 92., 94., 97. satırlarının, Ek-10/d "A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Hastane Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Uygulama Formu"nun 8., 49., 70., 92., 94., 97. satırlarının hukuka aykırı oldu u iddia edilerek, 13. maddesinin 3. ve 5. fıkralarının, Ek-10/b'de yer alan Formun 1. Tespit ve 2. Tespit ba lıklı sütunlarının 49., 50.,51., 52. satırlarının, Ek 10/c'de yer alan Formun 1. Tespit ve 2. Tespit ba lıklı sütunlarının 72., 73., 74., 75. satırlarının, Ek 10/d'de yer alan Formun 1. Tespit ve 2. Tespit ba lıklı sütunlarının 71., 72., 73., 74. satırlarının eksik düzenleme nedeniyle iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danı tay Onuncu

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

Dairesince verilen, Yönetmeli in eki Ek-10/a "A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Uygulama Formu"nun 59., 61., 64. satırlarının, Ek-10/b "A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Poliklinik Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Uygulama Formu"nun 68., 70., 73. satırlarının, Ek-10/c "A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Merkez Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Uygulama Formu"nun 92., 94., 97. satırlarının, Ek-10/d "A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Hastane Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Uygulama Formu"nun 92., 94., 97. satırları yönünden yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne, Yönetmeli in dava konusu di er kısımları yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine ili kin 06/07/2023 tarih ve E:2022/7941 sayılı kararın aleyhlerine olan kısımlarına kar ı, taraflar kar ılıklı olarak itiraz etmektedirler.

T RAZ EDENLER N DD ALARI : Davacı tarafından; Yönetmeli in, 5. maddenin 3. fıkrasında yer alan “ya da en az %51 hissesi di hekimli ortaklı ı bulunan irket” ibaresi ile aynı maddenin 4. fıkrası yönünden, a ız ve di sa lı ı hizmeti verecek sa lık kurulu larının ancak ve sadece di hekimleri tarafından açılabilce i, ülkemizde özel a ız ve di sa lı ı hizmetlerinin yaygın olarak muayenehanelerde ve polikliniklerde sunuldu u, özel a ız ve di sa lı ı merkezlerinin (ADSM) toplumun sa lık hizmetine eri mi bakımından mevcut sistemi geli tiren bir katkı sunmadı ı, a ız ve di sa lı ı hizmeti sunmak üzere hastane adıyla açılacak sa lık kurulu unun di er hususi hastaneler gibi hekim ve di hekiminden ba kalrı tarafından açılabilce inin belirtildi i, ancak bu hastanenin niteliklerine bakıldı ında yatarak hasta tedavisinin amaçlanmadı ı, bütünüyle ayakta hasta tedavisine yönelik hizmetlerin sunulaca ının anla ıldı ı, bu durumda, özel hastane niteli i ta ımayan bir yapıya hastane denilmek suretiyle, sahipleri arasında hiç di hekimli olmayan bir irketin, ayakta a ız ve di sa lı ı hizmeti vermek üzere sa lık kurulu u açmasına imkan sa landı ı, bu düzenlemenin üst norm niteli indeki Kanuna açıkça aykırı oldu u; **6. maddenin 2. fıkrasının 2. cümlesi ile 3. fıkrasının 2. cümlesi, 10. maddenin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “en az on adet” ibaresi, 11. maddenin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “en az yirmi be adet” ibaresi yönünden,** merkez ve hastane için zorunlu tutulan asgari büyüklü ün, burada sunulacak hizmetin niteli i bakımından gerekli olmadı ı, zorunlu kılınan alanların büyüklü ünün söz konusu sa lık kurulu larının açılmasını zorla tıraca ı, Yönetmeli in ekinde yer alan 'Ek-5 Sa lık Kurulu ları için Asgari Personel Listesi'ne göre, merkez 5 di hekimliyle faaliyet gösterebilir iken, en az 10 muayene odasının zorunlu tutulması, hastane 10 di hekimliyle faaliyetini sürdürebilir iken, 25 muayene odasının zorunlu tutulmasının, haklı bir yanının bulunmadı ı; **13. maddenin 3. fıkrası yönünden,** sa lık kurulu larının açılabilmesi için tanımlanan üç a amanın, ruhsat kısmında yerinde inceleme yapacak komisyonun olu umunda, oda temsilcisi bir di hekiminin de bulunması gerekti i, meslek örgütüne verilen Anayasal görevler ve bu görevlerin yerine getirilmesi için idarenin destekleyici bir tutum içinde olması gerekti i; **18. maddenin 5. fıkrasında yer alan “tam zamanlı olarak” ibaresi yönünden,** di hekimlerinin birden çok özel sa lık

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

kurulu unda çalı malarının 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesinde düzenlendi i, buna göre, maddede belirlenen gruplar içinde kalmak ko uluyla di hekiminin birden çok özel sa lık kurulu unda çalı masının mümkün oldu u, dava konusu düzenlemede, özel bir sa lık kurulu unda çalı an di hekiminin ikinci bir sa lık kurulu unda da mesle ini yürütebilmesi için "tam zamanlı olarak çalı an" olması artının getirildi i, bu artın varlı ının, bir özel sa lık kurulu unda kısmi zamanlı çalı an di hekiminin ikinci bir sa lık kurulu unda çalı masının önünde engel olu turabilecek ekilde yorumlanıp uygulanabilece i, oysa, bir di hekiminin ikincil bir çalı ma yapabilmesi için ilk çalı tı ı yerin tam zamanlı olması ekinde bir artın kanunda olmadı ı, böyle bir artın, hizmetin gerekleriyle de açıklanamayaca ı; **22. maddenin 1. fıkrasının 1. cümlesinde yer alan "elektronik ortamda" ibaresi ile aynı maddenin 3. fıkrasında yer alan "merkezi sa lık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak di er i ve i lemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur."** cümleleri yönünden, hasta kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına ili kin zorunluluk getirilmesine imkan veren bir üst norm bulunmadı ı, verilerin korunmasına ili kin önlemlerin alınması artıyla kayıtların elektronik ortamda veya ka it ortamında tutulmasının mümkün oldu u, ancak buna ili kin tercih ve takdirin ilgili di hekimine ait oldu u, hasta kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasının, sa lık kurulu u açılmasında zorunlu cihazlardan farklı olarak bilgisayar teminini de gerektirdi i, ilave külfetlerin tamamının da di hekimine yüklendi i, sa lık hizmetlerini geli tiren bir yanının da bulunmadı ı, ki isel sa lık verilerinin ilgilinin rızası dı ında i lenebilmesinin 6698 sayılı Kanun'un 6. maddesinin 3. fıkrasında amaç ve ki i yönünden çok katı biçimde sınırlandırıldı ı, ki isel sa lık verilerinin otomatik i leme tabi tutulması niteli indeki dava konusu hükmün, 6698 sayılı Kanun'a göre sa lık gibi özel nitelikli verilerin i lenmesinde uyulacak önlemleri belirlemekle yetkili olan Ki isel Verileri Koruma Kurulundan görü alınmadan yürürlü e konulmasının da hukuka aykırı oldu u, **23. maddenin 2. fıkrasında yer alan "yapılacak tüm müdahaleler için" ibaresi yönünden,** sa lık hizmetlerinde hastaya müdahalenin hukuka uygunluk sebeplerinden birinin de hastanın yapılacak i e aydınlatılmı ekilde onam vermesi oldu u, bu bakımdan, hastaya yapılacak bütün müdahalelerde, yapılacak i in hastanın anlayabilece i ekilde anlatılması suretiyle onamının alınması gerekti inde ku ku bulunmadı ı, ancak dava konusu Yönetmelik kuralının, söz konusu rızanın bir forma ba lı olarak alınmasını mecbur tuttu u, bu kural uyarınca, yapılacak her müdahale için hastadan yazılı ekilde onam alınması gerekti i, böyle bir uygulamanın, pratik olarak mümkün olmadı ı gibi gerekli de olmadı ı, bu konudaki kanuni düzenleme olan 1219 sayılı Kanun'un 70. maddesi uyarınca sadece büyük cerrahi ameliyelerde hasta onamının yazılı olmasının art oldu u, di hekimli inde hastaya yapılan ve büyük cerrahi ameliye kapsamına girmeyen çok sayıda tıbbi i lem bulundu u, bunların bir form ekinde olmasını gerektiren yasal bir art bulunmadı ı, **Yönetmeli in eki Ek-1 "Ön zin Ba vurusu için Gerekli Belgeler" in 4. maddesinde yer alan "müellif onaylı" ibaresi, 5. maddesinde yer alan "blok veya kata ait" ve "müellif onaylı"**

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

ibareleri yönünden, mimari planların müellif mimarın onayıyla birlikte istenmesinin yasal bir temelini bulunmadığı, mevcut binaların mimari projesini çizmi mimarın bulunmasına ilişkin de ayrı bir zorluk oldu u, Bakanlı ın 03/11/2022 tarih ve 781 sayılı yazısında, bu Yönetmelikten sonra, müellif onaylı olarak temin edilmesinin mümkün olmadığı durumlarda, kurulması planlanan sa lık kurulu unun uygulama projesini çizen yetkili mimar tarafından onaylanması mimari projenin kabul edilebilece inin belirtildi i, ancak, bu yazının, yapının kullanım özelliklerini gösteren planların, neden mutlaka bir mimar tarafından onaylanması gere ine cevap içermedi i, ayrıca, binanın bir katında ve kattaki ba ımsız bölümlerden sadece birinde açılacak sa lık kurulu u için neden bütün kata ait tüm alanların kullanım durumunun, Bakanlık tarafından bilinmek istendi inin anlaşı lamadığı, kattaki di er ba ımsız bölümlerin kullanım amaçlarının, sa lık kurulu u tarafından bilinmeyece i; **Yönetmeli in eki Ek-1 "Ön zin Ba vurusu için Gerekli Belgeler" in 7. maddesinde yer alan "Mevcut binalarda, deprem güvenlik raporu" ibaresi yönünden**, muayenehaneler ve di er sa lık kurulu larının, içinde yer aldığı binaya tâbi oldukları, bu sa lık kurulu larının do al afetlere karşı tedbirlili i, içinde yer aldığı binanın sahip oldu u özelliklerle sınırlı oldu u, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu uyarınca ana yapıda ba ımsız bölüm sahiplerinin ortak alanları birlikte kullandıkları ve ortak alanlara ilişkin tek ba ına tasarrufta bulunamadıkları, bir ba ka anlatımla, binanın depreme dayanıklılı ının tespiti için kolonlardan karot alınması ya da depreme karşı gerekli önlem ba lamında örne in kolon güçlendirmelerinin yapılması gerekti inde di er kat maliklerinin bu duruma rıza göstermesi gerekti i, yapıldığı tarihteki kurallara göre gerekli izinlerin verildi i mevcut binalarda imdi muayenehane ve di er sa lık kurulu larının açılması için deprem güvenlik raporu istenmesinin, Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik'ten önce yapılmı binalarda muayenehane de dahil di hekimli i hizmeti verecek herhangi bir sa lık kurulu unun açılmasını fiilen imkansız hale getirdi i, halen kullanılmakta olan bir binanın bir dairesinde muayenehane açmak isteyen bir di hekiminin binanın tamamını ilgilendiren bir denetleme yapma yükümlülü üne tabi tutulmasının hakkaniyete uygun olmadığı, **Yönetmeli in eki Ek-10/b'de yer alan Formun 1. Tespit ve 2. Tespit ba lıklı sütunlarının 49., 50., 51., 52. satırları, Ek 10/c'de yer alan Formun 1. Tespit ve 2. Tespit ba lıklı sütunlarının 72., 73., 74., 75. satırları, Ek 10/d'de yer alan Formun 1. Tespit ve 2. Tespit ba lıklı sütunlarının 71., 72., 73., 74. satırları yönünden**, Yönetmeli in 24. maddesinde, sa lık kurulu ları tarafından hiçbir mecrada reklam yapılamayacağı düzenlendi i, ancak, reklam yapan sa lık kurulu ları hakkında uygulanacak yaptırımın adil ve caydırıcı ekilde belirlenmedi i, belirlenen yaptırımlar arasında da herhangi bir denge bulunmadığı, yaptırımın belirlenmesinde, sa lık kurulu ları arasında, büyüklükleriyle orantılı olarak, cezanın etkisinin aynı ekilde hissedilece i bir yöntemin benimsenmesinin gerekti i ileri sürülmektedir.

Davalı idare tarafından; yapılan denetimlerde, sa lık kurulu larının mevzuat gereklerini yerine getirdikleri tespit edilmesine rağmen, sa lık kurulu unun faaliyeti ile ilgili olarak kamu sa lı ını tehdit edici bazı durumların gelişti i, Yönetmelikte öngörülen ve yaptırıma

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

ba lanan eylemler ile bire bir örtü meyen bu gibi durumlarda, idare olarak herhangi bir i lem yapamama gibi durumlarla kar ıla ılabildi i, Bakanlıklarının idari yaptırım uygulama yetkisinin 3359 sayılı Kanun'un ek 11. maddesinde açıkça düzenlendi i, dava konusu müeyyidelerin de bu yasal düzenleme ile çizilen sınırlar içinde kalınarak öngörüldü ü, ceza hukuku anlamında suç ve ceza ihdasının söz konusu olmadığı ileri sürülmektedir.

DANI TAY TETKİK HÂKİM KADIR GEYVE'NİN DÜ ÜNCES : Davacının itirazlarının kısmen kabulü, kısmen reddi, davalı idarenin itirazlarının ise reddi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

MADD OLAY :

A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 06/10/2022 tarih ve 31975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e girmesi üzerine davacı tarafından bakılan dava açılmış tır.

LG L MEVZUAT:

1219 sayılı Tababet ve uabacı San'atlarının Tarzı crasına Dair Kanun'un 12. maddesinde; "Sanatını icra etmek üzere bir mahalde kayıtlı olan herhangi bir tabibin bizzat dükkan ve ma aza açmak suretiyle her türlü ticaret yapması memnudur.

(De i ik ikinci fıkra:21/1/2010-5947/7 md.; De i ik:2/1/2014-6514/21 md.) Tabipler, di tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 27 nci maddesi, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksekö retim Kanununun 36 ncı maddesi ile 17/11/1983 tarihli ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununun 32 nci maddesi saklı kalmak kaydıyla, a a ıdaki sa lık kurum ve kurulu larında mesleklerini icra edebilir:

a) Kamu kurum ve kurulu ları.

b) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalı an özel sa lık kurum ve kurulu ları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalı an vakıf üniversiteleri.

c) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan özel sa lık kurum ve kurulu ları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası.

(De i ik üçüncü fıkra: 21/1/2010-5947/7 md.)Tabipler, di tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, Sa lık Bakanlığı inca yapılan istihdam

planlamaları çerçevesinde ve ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sa lık kurum ve kurulu unda çalı abilir. Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal Güvenlik Kurumunca bran bazında sözleşme yapılan özel sa lık kurum ve kurulu ları ile vakıf üniversiteleri yalnızca sözleşme yaptıkları bran larda (b) bendi kapsamında kabul edilir. Mesle ini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından kar ılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sa lık kurulu larında da hastalarının te his ve tedavisini yapabilir. (De i ik dördüncü cümle: 2/1/2014-6514/21 md.) Kamu kurum ve kurulu larında çalı an ve yöneticilik görevi bulunmayan tabipler ile aile hekimleri, kurum ve kurulu larındaki çalı ma saatleri dı ında ve kurumlarının izniyle aylık otuz saati geçmemek üzere i yeri hekimli i yapabilir. Döner sermayeli sa lık kurulu ları ise kurumsal olarak i yeri hekimli i hizmeti verebilir. (Ek cümle: 2/1/2014-6514/21 md.) Tabipler, i yeri hekimli i e itimi alma ve i yeri hekimli i belgesine sahip olma artı aranmaksızın 10'dan az i çi çalı tıran az tehlikeli i yerlerinin i yeri hekimli i görevini yapabilirler. Bu maddenin uygulamasına ve i yeri hekimli ine ili kin esaslar Sa lık Bakanlı ınca belirlenir..." hükmü, **29. maddesinde** "Di tabibi, insan sa lı ına ili kin olarak, di lerin, di etlerinin ve bunlarla do rudan ba lantılı olan a ız ve çene dokularının sa lı ının korunması, hastalıklarının ve düzensizliklerinin te hisi ve tedavisi ve rehabilite edilmesi ile ilgili her türlü mesleki faaliyeti icra etmeye yetkilidir. Di tabipli inin herhangi bir dalında münhasıran uzman olmak ve o unvanı ilan edebilmek için di hekimli i fakültelerinden veya Sa lık Bakanlı ına ba lı e itim kurumlarından alınmı bir uzmanlık belgesine sahip olmak arttır." hükmü, **34. maddesinde**, "Tabipler di çekme e ve di ler üzerine iptidai tedavi tatbikına ve di etlerine ait her nevi hastalıkları tedaviye mezun iseler de do rudan do ruya di çilik etmek isteyen ve o suretle icrayı sanat etti ini ilan eden bir tabip behemehal Di çi Mektebince verilmi bir ruhsatnameyi hamil olmalıdır. Ruhsatname bir sene müddetle Di çi Mektebine devam ile tatbikat gördükten sonra bilimtihan ita olunur." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, **3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 9. maddesinin (c) bendinde**, "Bütün kamu ve özel sa lık kurulu larının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sa lık kurum ve kurulu larını sınıflandırmaya ve sınıflarının de i tirilmesine, sa lık kurulu larının amaca uygun olarak te kilatlanmalarına, sa lık hizmet zinciri olu turulmasına, hizmet içi e itim usul ve esasları ile sa lık kurum ve kurulu larının koordineli çalı ma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili di er hususlar Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca, çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir." hükmüne yer verilmi , aynı Kanun'un **ek 11. maddesinde**, sa lık hizmet sunumu ile ilgili i ve i lemlerin Sa lık Bakanlı ınca denetlenece i, denetleme sonucunda tespit edilen eksikliklere bazı yaptırım kararları uygulanaca ı belirtilmi tir.

1 sayılı Cumhurba kanlı ı Te kilatı Hakkında Cumhurba kanlı ı Kararnamesinin 355. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, her türlü koruyucu, te his, tedavi ve rehabilite edici sa lık hizmetlerini planlamak, teknik düzenleme yapmak,

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

standartları belirlemek ve bu hizmetler ile sunucularını sınıflandırmak, bununla ilgili i ve i lemleri yaptırmak; **(c) bendinde**, kamu ve özel hukuk tüzel ki ileri ile gerçek ki ilere ait sa lık kurum ve kurulu larına izin vermek ve ruhsatlandırmak, bu izin ve ruhsatları gerekti inde süreli veya süresiz iptal etmek; **(e) bendinde**, sa lık kurum ve kurulu larının mevzuat ile belirlenen politika ve düzenlemelere uyumunu denetlemek, gerekli yaptırımları uygulamak, Sa lık Bakanlığı ı Sa lık Hizmetleri Genel Müdürlü ünün görev ve yetkileri arasında sayılmış tır. Aynı Kararname'nin **508. maddesi** ile de Bakanlıklara görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapabilme yetkisi verilmi tir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine dayanılarak, etkin, verimli ve kaliteli sa lık hizmeti sunulmasını sa lamak üzere, a ız ve di sa lı ı hizmeti verilen özel sa lık kurulu larının tesis, hizmet ve personel standartlarının tespit edilmesine, bu amaca uygun olarak te kilatlandırılmasına, açılmalarına, faaliyetlerine, kapanmalarına, denetlenmelerine ve di er hususlara ili kin usûl ve esasları düzenlemek amacıyla çıkarılan **A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmelik** 06/10/2022 tarih ve 31975 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e girmi tir.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari i lemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması ko ullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilece i kuralı yer almı tır.

HUKUK DE ERLEND RME:

Yönetmeli in 6. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesi ile 3. fıkrasının 2. cümlesi, 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "en az on adet" ibaresi, 11. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "en az yirmi be adet" ibaresi yönünden;

Yönetmeli in "Bina durumu" ba lıklı 6. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesinde, özel a ız ve di sa lı ı merkezinin toplam kapalı kullanım alanı bin metrekareden küçük, aynı maddenin 3. fıkrasının 2. cümlesinde, hastane binasının toplam kapalı kullanım alanı iki bin be yüz metrekareden küçük olamayaca ı; "Merkez standardı" ba lıklı 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, merkezin, 8. maddede belirtilen standartlarda en az on adet muayene odası bulundurmasının zorunlu oldu u; "Hastane standardı" ba lıklı 11. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde ise, hastanenin, 8. maddede belirtilen standartlarda en az yirmi be adet muayene odası bulundurmasının zorunlu oldu u, Yönetmelik eki Ek-5 "Sa lık Kurulu ları için Asgari Personel Listesi"nde ise, merkezde en az be di hekiminin, hastanede ise en az on be di hekiminin bulunaca ı düzenlenmi tir.

Davalı idare tarafından, merkez ve hastane için belirlenen asgari toplam kapalı kullanım alanı ile muayene odası sayısı belirlenirken, anılan sa lık kurulu larında sunulacak hizmetin niteli i, hasta ve hekim gereksinimleri ile sa lık kurulu larının kapasitelerinin göz önünde bulunduruldu u, düzenlemelerin hukuka ve hizmet gereklerine uygun olarak tesis

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

edildi i savunulmu tur.

3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu ve 1 sayılı Cumhurba kanlı Kararnamesi uyarınca davalı idarenin, sa lık hizmeti sunucularını sınıflandırma, hizmet standartlarını ve sunulacak hizmetin içeri ini belirleme, de i en ko ullara göre bunları de i tirme konusunda görevli ve yetkili oldu u açıktır.

Bununla birlikte, a ız ve di sa lı ı hizmeti sunulan merkez ve hastanenin sahip olması gereken asgari toplam kapalı alanı ile muayene odası sayısının belirleme hususunda davalı idareye verilen bu yetki sınırsız olmayıp, yetkinin anılan sa lık tesislerinin hizmet standartları da göz önünde bulundurularak, somut ve bilimsel veriler ı ında, kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun biçimde kullanılması gerekmektedir.

Buna göre, anılan sa lık tesisleri için zorunlu kılınan asgari toplam kapalı kullanım alanının, sa lık kurulu larının asgari fiziki standartları da dikkate alınarak yapılacak bir teknik inceleme neticesinde belirlenmesi; yine asgari muayene odası sayısının da, sa lık kurulu unun asgari di hekimi sayısı ile uyumlu ekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Asgari be di hekiminin çalı aca ı merkezler için en az on muayene odası, asgari on be di hekiminin çalı aca ı hastaneler için de en az yirmi be muayene odası zorunlulu u getirilmesine ili kin düzenlemelerin, hizmetin gereklerine aykırı oldu u ve sa lık hizmet sunumunu da zorla tıraca ı açıktır.

Bu durumda; somut ve bilimsel bir gerekçe ortaya konulmadan, kamu yararı ve hizmet gerekleri gözetilmeksizin yapıldı ı anla ılan dava konusu düzenlemelerde, hukuka uygunluk bulunmadı ı, düzenlemelerin bu haliyle uygulanması halinde ise telafisi güç veya imkânsız zararlara sebebiyet verece i sonucuna varılmı tır.

Yönetmeli in 18. maddesinin 5. fıkrasında yer alan "tam zamanlı olarak" ibaresi yönünden;

Yönetmeli in "Personel i lemleri" ba lıklı 18. maddesinin 5. fıkrasında; sa lık kurulu unda tam zamanlı olarak çalı an di hekimlerinin, 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesine uygun olmak kaydıyla bulundu u ilde, bir özel sa lık kurulu unda daha kısmi zamanlı çalı abilece i kuralına yer verilmi tir.

1219 sayılı Kanun'un 12. maddesinin 3. fıkrasının ilk cümlesinde; tabip, di tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, aynı maddenin 2. fıkrasının her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla ve ba ka bir sınırlamaya tabi olmaksızın, birden fazla sa lık kurum ve kurulu unda çalı abilme hakkına sahip oldukları düzenlenmi tir. Buna göre, 1219 sayılı Kanun uyarınca tabiplik mesle ini icra etme hakkına sahip bir tabibin, anılan Kanun'un 12. maddesindeki sınırlamalara ba lı kalmak suretiyle, bir veya daha fazla özel sa lık kurulu unda sadece kısmi zamanlı olarak çalı abilmesi de mümkündür.

Yönetmeli in 18. maddesinin 5. fıkrasında ise; di hekimlerinin özel sa lık kurulu larında çalı ma ekilleri yönünden, "tam zamanlı" ve "kısmi zamanlı" çalı ma olarak iki tür çalı ma ekline yer verilmi ve bir özel sa lık kurulu unda "kısmi zamanlı" çalı ma

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

haklı, 1219 sayılı Kanun'da yer alan sınırlamaları a ar nitelikte, yalnızca ba ka bir özel sa lık kurulu unda "tam zamanlı" çalı an di hekimlerine tanınmı tır.

Bu durumda; normlar hiyerar isine aykırı biçimde, 1219 sayılı Kanun'daki sınırlamaları a an ve üst normlarda yer almayan yeni bir kural getirerek, di hekimlerinin özel sa lık kurulu unda kısmi zamanlı çalı ma hakkını ba ka bir özel sa lık kurulu unda tam zamanlı çalı ma ko uluna ba layan ve bu suretle mesleki faaliyet icrasını engelledi i anla ılan dava konusu "tam zamanlı olarak" ibaresinde hukuka uygunluk bulunmadı ı, düzenlemelerin, bu haliyle uygulanması halinde ise telafisi güç veya imkânsız zararlara sebebiyet verece i sonucuna varılmı tır.

Yönetmeli in 13. maddesinin 3. fıkrası yönünden;

Yönetmeli in "Ruhsat ba vurusu ve ruhsat verilmesi" ba lıklı 13. maddesinin 1. fıkrasında, ruhsat ba vurusunun, muayenehaneler ile ön izin belgesine uygun ekilde yatırımını tamamlamı sa lık kurulu ları tarafından, Ek-2'de yer alan belgeler ile birlikte l Sa lık Müdürlü üne yapılaca ı; 2. fıkrasında, Müdürlük tarafından ba vuru evrakında eksiklik ve uygunsuzluk bulunmadı ının tespiti halinde, olu turulacak komisyon tarafından, ba vuru tarihinden itibaren en geç on be i günü içerisinde Ek-10/a, Ek-10/b, Ek-10/c ve Ek-10/d'de yer alan ilgisine göre sa lık kurulu u için düzenlenen denetim, sorgu ve idari yaptırım formuna uygun ekilde yerinde inceleme yapılaca ı düzenlenmi , maddenin dava konusu 3. fıkrasında ise, Müdürlük tarafından olu turulacak komisyonun; muayenehane ve poliklinik için en az ikisi di hekimi olmak üzere en az üç ki iden olu aca ı, ihtiyaç duyulması halinde, i sa lı ı ve güvenli i uzmanı, mimar, in aat, makine veya elektrik mühendisi veya di er teknik personelin komisyona dahil edilebilece i, merkez ve hastane için en az iki di hekimi, bir i sa lı ı ve güvenli i uzmanı, bir mimar veya in aat mühendisi ile bir sa lık meslek mensubu olmak üzere en az be ki iden olu aca ı, ihtiyaç duyulması halinde ise makine veya elektrik mühendisi veya bu alanlardaki di er teknik personelin komisyona dahil edilebilece i, komisyonun üye sayısının artırıldı ı durumlarda toplam üye sayısının tek sayıdan olu masının sa lanaca ı kurala ba lanmı tır.

Anayasa'nın 135. maddesinde, kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları ve üst kurulu ları; belli bir mesle e mensup olanların mü terek ihtiyaçlarını kar ılamak, meslekî faaliyetlerini kolayla tırmak, mesle in genel menfaatlere uygun olarak geli mesini sa lamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ili kilerinde dürüstlü ü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel ki ilikleri olarak tanımlanmı tır.

Müdürlükçe olu turulan komisyonun, ruhsat ba vurusu yapan sa lık kurulu unda yapaca ı incelemede esas alaca ı Ek-10/a, Ek-10/b, Ek-10/c ve Ek-10/d'de yer alan denetim, sorgu ve idari yaptırım formları incelendi inde, söz konusu incelemenin sa lık kurulu unun fiziki artlarının yanında di hekimlerinin mesleki faaliyetlerini de kapsadı ı

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

anla ılmaktadır.

Buna göre, sa lık kurulu unun ruhsat ba vurusu hakkında verilecek karara esas te kil edecek bir incelemeyi yapmakla görevlendirilen bahse konu komisyonda, mesleki faaliyetlerin kolayla tırılması, ihtiyaçların belirlenmesi, mesle in geli mesi, meslek ahlâkı ve disiplininin korunması gibi amaçları olan meslek odasını temsilen bir di hekiminin de bulunmasının zorunluluk oldu u, anılan komisyonda meslek odası temsilcisine yer verilmeyen dava konusu düzenlemede de, belirtilen eksiklik nedeniyle hukuka uygunluk bulunmadı ı anla ılmaktadır.

Bu itibarla, eksik düzenleme niteli ini nedeniyle hukuka aykırı oldu u anla ılan dava konusu düzenlemenin, bu haliyle uygulanması halinde ise telafisi güç veya imkânsız zararlara sebebiyet verece i sonucuna varılmı tır.

Yönetmeli in dava konusu di er kısımlarına yönelik tarafların itirazı yönünden;

tiraz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesi sonucunda; taraflarca kar ılıklı olarak ileri sürülen nedenler, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen ko ullar dikkate alınarak verilen kararın Yönetmeli in dava konusu di er kısımlarına yönelik kısımlarının kaldırılmasını gerektirecek nitelikte bulunmamı tır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idarenin T RAZININ REDD NE,

2. Davacının T RAZININ KISMEN KABULÜNE,

3. Danı tay Onuncu Dairesince verilen 06/07/2023 tarih ve E:2022/7941 sayılı kararın, 06/10/2022 tarih ve 31975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 6. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesi ile 3. fıkrasının 2. cümlesi, 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “en az on adet” ibaresi, 11. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “en az yirmi be adet” ibaresi, 18. maddesinin 5. fıkrasında yer alan “tam zamanlı olarak” ibaresi ile 13. maddesinin 3. fıkrasına yönelik eksik düzenlemenin yürütmesinin durdurulması isteminin reddine ili kin kısmının kaldırılmasına,

4. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen artların birlikte gerçekleştirilmesini anla ıldı ndan, anılan Yönetmeli in 6. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesi ile 3. fıkrasının 2. cümlesi, 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “en az on adet” ibaresi, 11. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “en az yirmi be adet” ibaresi, 18. maddesinin 5. fıkrasında yer alan “tam zamanlı olarak” ibaresi ile 13. maddesinin 3. fıkrasındaki eksik düzenlemenin **YÜRÜTMES N N DURDURULMASINA,**

5. Anılan kararın, dava konusu di er kısımlarına yönelik davacı T RAZLARININ REDD NE,

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

6. 18/03/2024 tarihinde, Yönetmeli in 6. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesi ile 3. fıkrasının 2. cümlesi, 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “*en az on adet*” ibaresi, 11. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan “*en az yirmi be adet*” ibaresi, 13. maddesinin 3. fıkrasındaki eksik düzenleme, 22. maddesinin 1. fıkrasının 1. cümlesinde yer alan “*elektronik ortamda*” ibaresi ile aynı maddenin 3. fıkrasında yer alan “*merkezi sa lık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak di eri ve i lemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur.*” cümleleri yönünden **oyçoklu u**, dava konusu di er kısımları yönünden **oybirli i** ile karar verildi.

Ba kan
Hasan
GÜZELER
(XX)

Üye
Ali
KAZAN

Üye
Bilal
ÇALI KAN
(XX)

Üye
Muhsin
YILDIZ
(XX)
(XXX)

Üye
Hasan
ÖNAL

Üye
Bilge
APAYDIN
(XX)
(XXX)

Üye
Mahmut
BALLI
(X)

Üye
Recep
KILIÇ

Üye
Ömer
C VR
(X)

Üye
Sami
KARATEK N
(X)

Üye
Kemal
KUKU
(X)
(XXX)

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

KAR I OY

X- Yönetmeli in "Bina durumu" ba lıklı 6. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesinde, özel a ız ve di sa lı ı merkezinin toplam kapalı kullanım alanı bin metrekareden küçük, aynı maddenin 3. fıkrasının 2. cümlesinde, hastane binasının toplam kapalı kullanım alanı iki bin be yüz metrekareden küçük olamayaca ı; "Merkez standardı" ba lıklı 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, merkezin, 8. maddede belirtilen standartlarda en az on adet muayene odası bulundurmasının zorunlu oldu u; "Hastane standardı" ba lıklı 11. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde ise, hastanenin, 8. maddede belirtilen standartlarda en az yirmi be adet muayene odası bulundurmasının zorunlu oldu u düzenlenmi tir.

3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu ve 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi ile davalı idare, sa lık hizmeti sunucularını sınıflandırma, hizmet standartlarını ve sunulacak hizmetin içeri ini belirleme, de i en ko ullara göre bunları de i tirme konusunda görevli ve yetkili kılınmı tir.

Yönetmeli in, merkez ve hastaneler için öngörülen toplam asgari kapalı kullanım alanı ve muayene odasına bahse konu yönelik kriterleri incelendi inde; anılan kriterlerin merkez ve hastanede sunulacak sa lık hizmetinin niteli i, hasta ve hekim gereksinimleri ile sa lık kurulu unun kapasite ve büyüklü ü dikkate alınarak belirlendi i anla ılmaktadır.

Bu itibarla, yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen ko ulların bakılan uyu mazlıkta gerçekleşmedi i anla ıldı ından, Yönetmeli in 6. maddesinin 2. fıkrasının 2. cümlesi ile 3. fıkrasının 2. cümlesi, 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "en az on adet" ibaresi, 11. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "en az yirmi be adet" ibaresine yönelik davacı itirazlarının reddi gerekti i oyuyla, karara katılmıyoruz.

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Ömer
C VR

Üye
Sami
KARATEK N

Üye
Kemal
KUKU

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

KAR I OY

XX- 06/10/2022 tarih ve 31975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmelikte, a ız ve di sa lı ı hizmeti sunacak özel sa lık kurulu larının, hasta kabul ederek tedavi hizmeti sunabilmeleri için sırasıyla "Ön izin verilmesi", "Ruhsat verilmesi" ve "Faaliyet izin belgesi düzenlenmesi" a amalarını eksiksiz tamamlamaları zorunlu kılınmı tır. Buna göre bir sa lık kurulu u ancak söz konusu a amalarda öngörülen gereklilikler yerine getirdikten ve hakkında faaliyet izin belgesi düzenlendikten sonra sa lık hizmeti sunabilmektedir.

Yönetmeli in "Ruhsat ba vurusu ve ruhsat verilmesi" ba lıklı 13. maddesinin 1. fıkrasında, ruhsat ba vurusunun, muayenehaneler ile ön izin belgesine uygun ekilde yatırımını tamamlamı sa lık kurulu ları tarafından, Ek-2'de yer alan belgeler ile birlikte l Sa lık Müdürlü üne yapılaca ı; 2. fıkrasında, Müdürlük tarafından ba vuru evraklarında eksiklik ve uygunsuzluk bulunmadı ının tespiti halinde, olu turulacak komisyon tarafından, ba vuru tarihinden itibaren en geç on be i günü içerisinde Ek-10/a, Ek-10/b, Ek-10/c ve Ek-10/d'de yer alan ilgisine göre sa lık kurulu u için düzenlenen denetim, sorgu ve idari yaptırım formuna uygun ekilde yerinde inceleme yapılaca ı düzenlenmi , maddenin dava konusu 3. fıkrasında ise, Müdürlük tarafından olu turulacak komisyonun te ekkülüne ili kin kurallara yer verilmi tir.

Ruhsat ba vurusu ve bu ba vurunun de erlendirilmesi, sa lık kurulu unun faaliyete geçebilmesi için a ılması zorunlu bir a ama olmakla birlikte, bu a amada ortada henüz faaliyette bulunan bir sa lık kurulu u olmadı ından, söz konusu komisyonca yapılacak incelemenin, Yönetmelikte öngörülen bir takım fiziki ko ullara (bina, tıbbi cihaz, personel, teknik donanım vb) yönelik olarak yapılaca ı, ba ka bir ifadeyle meslek icrasına yönelik bir inceleme veya denetimden söz edilemeyece i açık oldu undan, bu a amada Müdürlükçe olu turulacak komisyonda meslek odası temsilcisine yer verilmesine ihtiyaç bulunmadı ı, bu nedenle Yönetmeli in 13. maddesinin 3. fıkrasında hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna ula ılmı tır.

Açıklanan nedenlerle, yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen ko ulların bakılan uyu mazlıkta gerçekleşmedi i anla ıldı ından, Yönetmeli in 13. maddesinin 3. fıkrasına yönelik davacı itirazlarının reddi gerekti i oyuyla, karara katılmıyoruz.

Ba kan
Hasan
GÜZELER

Üye
Bilal
ÇALI KAN

Üye
Muhsin
YILDIZ

Üye
Bilge
APAYDIN

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

KAR IOY

XXX- Yönetmeli in "Hasta kayıtları" ba lıklı 22. maddesinin 1. fıkrasında, "Sa lık kurulu larına ba vuran hastalara ait veriler elektronik ortamda kaydedilir. Verilerin kaydedilmesi ve ar ıvlenmesi hususlarında Bakanlı ın kayıt tescil sisteminde kayıtlı bir sa lık bilgi yönetim sistemi kullanılması zorunludur." kuralına; aynı maddenin 3. fıkrasında ise, "Sa lık kurulu ları tarafından kayıt altına alınan ki isel sa lık verileri, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu ile ikincil düzenlemelere ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlı ı Te kilatı Hakkında Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesinin 378 inci maddesine uygun bir ekilde Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre i lenerek merkezi sa lık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak di er i ve i lemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur." kuralına yer verilmi tir.

Anayasa'nın 20. maddesinde, ki isel verilerin korunması temel bir insan hakkı olarak güvence altına alınmı ve konuya ili kin usul ve esasların kanunla düzenlenece i hükme ba lanmı tir. Anılan hükme istinaden 07/04/2016 tarih ve 29677 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu, ki isel verilerin korunması konusunun pek çok sektörü ve kamu ya da özel kurumu ilgilendirmesi nedeniyle bir "çerçeve kanun" olarak hazırlanmı tir.

Bu Kanuna neden ihtiyaç duyuldu unu açıklayan genel gerekçede, Türk Ceza Kanunu'nun 135. ve devamı maddelerinde ki isel verilerin hukuka aykırı olarak elde edilmesi, kaydedilmesi veya if a edilmesi fiillerinin suç olarak düzenlendi i ve yaptırıma ba landı ı, ancak ki isel verilerin i lenmesine yönelik özel bir kanun bulunmaması sebebiyle, bu fiillerin ne zaman hukuka aykırı ne zaman hukuka uygun oldu unun belirlenmesinde tereddütler ya andı ı vurgulanmaktadır.

Genel gerekçede, ki isel verilerin korunmasına yönelik bir kanunî düzenleme olmamasının uluslararası ili kiler açısından da sorunlar yarattı ı, EUROPOL, EUROJUST gibi Avrupa kurumları ile ili kilerin sekteye u radı ı, sa lık kurulu larınca tutulan ki isel verilerin güvenli inin sa lanmasında yeterli yasal önlem olmamasının Avrupa nsan Hakları Mahkemesi'nce özel hayatın gizlili ine müdahale olarak kabul edildi i ve bu nedenle ihlal kararları verildi i belirtilmektedir. Yine genel gerekçede, bu Kanunun Türkiye'nin Avrupa Birli i'ne üyelik süreci açısından da önemine dikkat çekilmekte, Türkiye'nin, Avrupa Konseyi tarafından tüm üye ülkelerde ki isel verilerin aynı standartlarda korunması ve sınır ötesi veri akı ı ilkelerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanan 108 sayılı "Ki isel Verilerin Otomatik leme Tabi Tutulması Kar ısında Bireylerin Korunması Sözle mesi"ne de 1981 yılından itibaren taraf oldu u ifade edilmektedir.

Bütün bu hususlardan anla ılaca ı üzere, 6698 sayılı Kanun, ki isel verilerin korunması konusunda önemli bir yasal bo lu u doldurmak amacıyla kabul edilen çerçeve niteli inde bir yasal düzenlemedir. Genel gerekçede yer verilen u tespit Kanun ile olu turulan Ki isel Verileri Koruma Kurulu'nun genel kontrol ve denetleme i levlerine dikkat

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2024/121

çekmesi bakımından önemlidir: "Ülkemizde ki isel verilerin i lenmesi sürecini kontrol edecek ve denetleyecek bir kurum bulunmamaktadır. Bunun bir sonucu olarak halen ki isel veriler yeterli düzenleme ve denetime tabi olmaksızın, birçok ki i veya kurum tarafından kullanılabilmekte ve bu durum bazı hak ihlallerinin ya anmasına sebep olabilmektedir."

Bu ba lamda, 6698 sayılı Kanun'un 21. maddesi hükümlerine göre olu turulan Ki isel Verileri Koruma Kurulu'nun görev ve yetkileri, aynı Kanun'un 22. maddesiyle belirlenmiştir. 22. maddenin 1. fıkrasının (h) bendinde, "Di er kurum ve kurulu larca hazırlanan ve ki isel verilere ili kin hüküm içeren mevzuat taslakları hakkında görü bildirmek" hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanun'un, "Özel nitelikli ki isel verilerin i lenme artları" ba lıklı 6. maddesinin 1. fıkrasında, dava konusu Yönetmelikle düzenlenen, sa lık verilerinin de özel nitelikli ki isel veri oldu u belirtilmiştir ; maddenin 4. fıkrasında, "Özel nitelikli ki isel verilerin i lenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması arttır." hükmü getirilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, dava konusu Yönetmeli in 22. maddesinde, sa lık kurulu larına ba vuran hastalara ait verilerin elektronik ortamda kaydedilece i, kayıt altına alınan bu ki isel sa lık verilerinin, 24/03/2016 tarih ve 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu ile ikincil düzenlemelere ve 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Te kilatı Hakkında Cumhurba kanlı ı Kararnamesinin 378. maddesine uygun bir ekilde i lenerek merkezi sa lık veri sistemine aktarılaca ının, Bakanlık tarafından istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesinin zorunlu oldu unun düzenlendi i, ancak bu düzenleme yönünden 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu'nun 22. maddesinin 1. fıkrasının (h) bendi uyarınca Ki isel Verileri Koruma Kurulu'nun görü ünün alınmadı ı anlaşılmıştır.

Bu durumda, 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu ile, sa lık verileri gibi özel nitelikli ki isel verilerin i lenmesinde uyulacak önlemlerin belirlenmesinde yetkili kılınan Ki isel Verileri Koruma Kurulunun görü ü alınmadan yürürlü e konulan dava konusu düzenlemelerde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açılanan nedenlerle, Yönetmeli in 22. maddesinin 1. fıkrasının 1. cümlesinde yer alan "elektronik ortamda" ibaresi ile aynı maddenin 3. fıkrasında yer alan "merkezi sa lık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak di er i ve i lemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur." cümleleri hukuka uygun bulunmadı ından ve uygulanmaları halinde telafisi güç veya imkânsız zararlara sebebiyet verece i sonucuna varıldı ından, davacının yürütmesinin durdurulması isteminin bu düzenlemeler yönünden kabulüne karar verilmesi gerekti i oyuyla, karara katılmıyoruz.

Üye
Muhsin
YILDIZ

Üye
Bilge
APAYDIN

Üye
Kemal
KUKU

